

Ekonomi Politikaları Perspektifinden İklim Değişikliğiyle Mücadele Projesi Bilgi Notu

Sanayi devriminden bu yana insan eliyle gerçekleşen karbon dioksit ve diğer sera gazı emisyonlarının atmosferde yoğunlaşması nedeniyle gezegenimizin ortalama sıcaklığının 0.85 derece artış göstermiş olduğu tahmin edilmektedir. Önlem alınmaz ise yüzyılın sonuna kadar bu artışın ivmelenerek süreceği ve gezegenimizin iklim deseninin kalıcı olarak değişime uğrayacağı bilimsel olarak kanıtlandığını biliyoruz. Çevre bilimcileri, söz konusu tehdidi önleyebilmek için yüzyılın sonuna değin gezegenimizin yüzey sıcaklığındaki artışın en fazla 2 C⁰ derece ile sınırlandırılması gerektiği uyarılarını dile getirmekte. Bunun için ise atmosferde yoğunlaşmış olarak yer alan CO₂ miktarının 450 ppm (*parts per million*: her bir milyon molekül içinde CO₂ eşdeğer molekülü) düzeyinde tutulması gerektiği biliniyor. Sanayi devrimi öncesinde, atmosferimizdeki CO₂ yoğunluğunun 220 ppm düzeyinde olduğu tahmin ediliyor.

+2 C⁰ sınırı tüm uluslar tarafından ulaşılması gerekli ortak bir hedef olarak kabul edilmiş durumda. Bu hedef uyarınca ülkeler kendi ulusal katkı paylarını belirlediler ve Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Sözleşmesi Sekretaryası'na sundular. Bu yıl Paris'te gerçekleştirilen Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi 21. Taraflar Konferansı'nda (COP 21) 2020 yılı sonrasına yönelik iklim değişikliğiyle mücadele rejiminin temelleri atılmış, bu çerçevede 188 taraf ülke 2020 yılı sonrasına yönelik süreçte küresel sera gazı emisyonlarının azaltılmasına yönelik ulusal katkı niyetlerini ortaya koymuştur. Bu çerçevede ülkemizin 1 Ekim 2015 tarihinde açıklanan ulusal katkı niyet belgesinde öngörülen “*Referans Senaryoya (BAU) göre sera gazı emisyonlarında 2030 yılında %21 oranına kadar azaltım*” hedefi ve bunu mümkün kılma yönünde belirlenen tedbirler sanayimizi yakından ilgilendirmektedir.

Ülkemizde iklim değişikliğiyle mücadele konusu kısmi ölçüde de olsa çeşitli alanlarda hazırlanan strateji ve eylem planlarında yansımaları bulmuştur. *Ulusal İklim Değişikliği Stratejisi ve Eylem Planı* içerisinde öngörülen hedefler, *Sanayi Stratejisi ve Eylem Planı* içerisinde yer alan yeşil büyümeye ilişkin tedbirler, *Enerji Verimliliği Ulusal Eylem Planı Taslağı* kapsamında öngörülen iklim değişikliği vergisi, elektrik vergisi vb. hususlar bu kapsamda birer örnek olarak sayılabilir. Bununla birlikte, rüzgar ve güneş enerjisinden elektrik üretimine yönelik teşvikler hali hazırda uygulanmakta, ayrıca, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından *AB Emisyon Ticaret Sistemi*'nin ülkemizde uygulanmasına yönelik ön değerlendirme çalışmaları devam etmektedir.

Bu çerçevede, TÜSİAD Çevre ve İklim Değişikliği Çalışma Grubu'nun da katkılarıyla oluşturulan proje kapsamında iklim değişikliğinin ülkemizdeki etkilerinin ekonomik boyutlarıyla ele alınması, iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik mevcut politika araçlarının etkinliğinin gözden geçirilmesi ve yeni politika araçlarının maliyet ve etkinlik yönünden ele alınması öngörülmektedir. İklim değişikliğiyle mücadele konusu, sorunun doğası itibarıyla, sanayi, ulaştırma ve tarım da dahil olmak üzere bir çok alanı ilgilendirmektedir. Ancak bu çalışmanın, hedeflenen etkinliğin sağlanabilmesi adına, enerji ve sanayi alanındaki tedbirleri ve bu tedbirlerin, ihtiyaç hissedilen ölçüde, diğer sektörlere yansımalarını ele alması öngörülmektedir.